

Dosarul nr. 2ra-1476/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. M. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima)

ÎNCHEIERE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Aliona Gumeniuc, reprezentată de avocatul Lilia Gherman

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Sarco Engineering” împotriva Alionei Gumeniuc cu privire la repararea prejudiciului material și

la cererea reconvențională a Alionei Gumeniuc împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sarco Engineering” cu privire la încasarea plăților salariale

împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Aliona Gumeniuc și menținută hotărârea din 8 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

constată:

La 6 decembrie 2016, SRL „Sarco Service” (redenumită ulterior în SRL „Sarco Engineering”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Gumeniuc cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a invocat că la 1 iunie 2015, Aliona Gumeniuc a fost angajată la SRL „Sarco-Service” în calitate de contabil-șef, cu începerea muncii din 8 iunie 2016, cu stabilirea unui salariu potrivit statelor de personal în mărime de 7 600 de lei, relațiile de muncă, normele și disciplina muncii dintre Aliona Gumeniuc și SC „Sarco Service” SRL, fiind reglementate de legislația muncii, precum și cadrul legal normativ în vigoare.

Contractul individual de muncă i-a fost prezentat pârâtei în scris, însă din motive necunoscute, acesta nu a fost semnat, refuzul semnării contractului în scris din partea Alionei Gumeniuc nu a fost primit, dar la eliberare din funcție, ultima nu a semnat contractul prezentat.

A precizat că drept dovadă a angajării reprezintă ordinul de angajare din 1 iunie 2015, cu care pârâta a luat cunoștință și l-a semnat, precum și înscripția în carnetul de muncă, inclusiv înregistrarea în baza de date și în programa contabilă.

A menționat că, pe durata angajării, toate procedurile de înregistrare și ducere a evidențelor cadrelor în programa contabilă, cu raportările de rigoare către organele stabilite au fost efectuate de către Aliona Gumeniuc, iar în virtutea funcției deținute de contabil-șef, de către ultima a fost calculat un salariu cu 2 400 de lei/lună peste limita stabilită în statele de personal, precum și achitând impozite și contribuții sociale în mărime mai mare – 648 de lei/lună, prejudiciind în acest sens compania.

La 4 decembrie 2015, Aliona Gumeniuc, contabil-șef în cadrul SRL „Sarco Service” a depus cererea de demisie, începând cu data de 4 ianuarie 2016.

Astfel, la 4 ianuarie 2016, pârâta a demisionat, fără a executa corespunzător procedurile contabile stabilite la sfârșit de an, fără a transmite procesele gestionate și bunurile primite (telefonul mobil de model Lenova, cheile digitale pentru semnarea dărilor de seamă) pe perioada activității, deși anterior i-a fost solicitat respectuos predarea proceselor.

A remarcat că pârâta de sine stătător și-a efectuat înscripția în carnetul de muncă privind demisionarea, cu ridicarea acestuia fără înștiințare, dar și fără a se mai prezenta la serviciu.

Prin scrisoarea nr. 36/16 din 3 martie 2016, Aliona Gumeniuc a fost invitată pentru a remedia situația creată, executarea angajamentelor asumate pentru perioada de activitate, deoarece la apelurile telefonice nu răspundea, iar la 19 iulie 2016, pârâta a pretins achitarea diferențelor salariale pentru luna decembrie 2015.

Solicitările SRL „Sarco Service”, repetat, au fost ignorate cu rea-credință de către Aliona Gumeniuc, ultima prejudiciind compania în mod continuu, motiv din care în privința acesteia a fost inițiată o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit și a cauzelor apariției lui, iar în urma analizei situației a fost constatat că pârâta, prin îndeplinirea activității sale, dar și a calculării unui salariu diferit de cel stabilit în statele de personal aprobate a prejudiciat compania cu 27 940,03 de lei.

A indicat că pârâta la eliberarea din funcție nu a restituit telefonul mobil de model Lenova A 328 în valoare de 1 800 de lei.

La fel, în urma efectuării controlului de stat de către Inspectoratul Fiscal de Stat, SRL „Sarco Service” a achitat amenzi pentru încălcările depistate în mărime de 5 600 de lei.

Totodată, pârâta și-a calculat și achitat salariu în plus în mărime de 16 173,33 de lei pentru luna iunie și contribuții, impozite în mărime de 4 366,7 de lei.

Potrivit datelor și calculelor realizate, pârâtei urma să-i fie achitat salariu în mărime de 7 600 de lei brut și plata pentru concediu de odihnă nefolosit în mărime de 4 008,79 de lei, iar în total 11 608,79 de lei, sumă reținută de companie pentru garantarea obligațiilor neexecutate și compensarea pagubelor cauzate de pârâta.

A învederat că Aliona Gumeniuc nu o dată a fost solicitată pentru a se expune despre neîndeplinirea corespunzătoare a activităților, inclusiv fiindu-i transmis spre cunoștință rezultatele anchetei de serviciu și ordinul de constatare a mărimii

prejudiciului, la care aceasta nu a reacționat în niciun fel, astfel toate încercările de a soluționa amiabil litigiul iscat, s-au soldat cu eșec.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 148, 337, 338, 354-355 Codul muncii, art. 14 Cod civil, art. 166-168 CPC.

A solicitat încasarea din contul Alionei Gumeniuc în beneficiul SRL „Sarco Service” a prejudiciului material în mărime de 16 331,24 de lei.

La 23 decembrie 2016, Aliona Gumeniuc a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Sarco Service” cu privire la declararea nulă a prejudiciului material constatat.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că prejudiciul material a fost constat în baza notei de serviciu a Cristinei Movilă, juriconsult al companiei SRL „Sarco Service”, contrar prevederilor art. 342 lit. (1), (3) Codul muncii.

Astfel prejudiciul material a fost constat cu încălcarea gravă a prevederilor legale și anume, fără stabilirea unei anchete de serviciu, fără împuternicirea persoanei/persoanelor competente în domeniu pentru a efectua ancheta de serviciu, fără participarea/anunțarea ei despre desfășurarea anchetei și lipsirea de dreptul de a-și apăra interesele prin solicitarea cel puțin a unei explicații, condiții obligatorii stabilite conform Codului muncii.

Prin urmare, constatarea prejudiciului material a fost efectuată cu încălcarea prevederilor legale obligatorii impuse de lege și nu poate fi considerată ca fiind veridică.

Referitor la telefonul mobil de model Lenovo A 328, a menționat că potrivit documentelor anexate la dosar cerere de certificare a cheii publice, a fost demonstrat că pe numărul companiei XXXXX a fost certificată cheia publică pe numele ei ca persoană fizică privind posibilitatea folosirii semnăturii electronice. La moment pe numărul dat este certificată cheia publică a contabilului-șef Diana Margina.

Totodată, conform acordului suplimentar la contractul de abonament Moldcell, a fost demonstrat că SRL „Sarco Service”, în persoana directorului Tudor Don a procurat un telefon mobil de model Lenovo A 328, dar nicidecum faptul transmiterii lui în gestiunea ei, or nu există nicio dovadă care ar confirma faptul că telefonul menționat ar fi fost transmis dânzei.

Astfel, a considerat absurdă incriminarea și cerința de a restitui un obiect ce nu i-a fost transmis, cu atât mai mult repararea prejudiciului valorii lui. Mai cu seamă că suma achitată pentru telefonul dat este de 1 leu.

A precizat că amenzile pretinse de întreprindere sunt pentru neînregistrarea facturilor fiscale în registru electronic în termenul convenit.

A învederat că acestea nu demonstrează faptul că facturile nu au fost înregistrate în registru electronic din vina ei, dat fiind faptul că având în vedere specificul activității întreprinderii și obiectele de construcții pe tot teritoriul Moldovei, deseori facturile se returnau la contabilitate peste termen sau se anulau ca nefiind acceptate.

A remarcat că fiind angajată în calitate de contabil-șef al SRL „Sarco Service”, nu a fost autorizată și nu a deținut semnătura electronică pentru semnarea

rapoartelor, registrelor electronice ce țin de obligația prezentării la Inspectoratul Fiscal.

Potrivit deciziei nr. 315 din 7 septembrie 2015 și a ordinului de plată nr. 1 și nr. 2 din 25 septembrie 2015, se atestă că întreprinderea a achitat amendă în mărime de 1 800 de lei, din acestea clar urmează că atât prima, cât și a doua semnătură aparțin administratorului Tudor Don, dânsa în calitate de contabil-șef nu a deținut semnătura în bancă.

Așadar, dacă ar fi fost pretins careva prejudiciu în baza actului dat, trebuia în termen de o lună să fie emis ordinul privind reținerea din salariu a sumei de 1 800 de lei, cu respectarea procedurii prealabile stabilite la art. 342 Codul muncii.

Conform deciziei nr. 736/p/2 din 28 iulie 2016, a fost stabilită amenda de 7 200 de lei pentru o factură din perioada în care ea nici nu era angajată la serviciu și una din 26 octombrie 2015, dar nu este anexat ordinul de plată, în care să se vadă ce sumă a achitat întreprinderea, 100 % sau a beneficiat de reducerea de 50 % ori nu a achitat nimic.

A considerat că pretențiile cu privire la amenzi nu sunt dovedite și sunt cu termenul de prescripție expirat.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 17, 173 CPC, art. 10, 58, 148, 149, 354, 355, 342, 328, 338, 341, 334, 347 Codul muncii, art. 13 din Legea contabilității, art. 27 din Legea salarizării.

A solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, declararea nulă a prejudiciului material constatat în valoare de 27 940,03 de lei, declararea dezacordului cu valoarea stabilită de 27 940,03 de lei în baza ordinului nr. 05A din 29 septembrie 2015.

La 13 iunie 2017, Aliona Gumeniuc a depus cerere reconvențională modificată, prin care a solicitat încasarea de la pârât a sumelor datorate privind retribuirea muncii și a concediului nefolosit în mărime de 40 682,94 de lei, obligarea SRL „Sarco Service” de a prezenta Casei Naționale de Asigurări Sociale rapoartele REV 5 corectate în vederea indicării sumelor salariale pentru luna ianuarie 2016, încasarea de la pârât a prejudiciului în valoarea sumei diminuate a concediului de maternitate în mărime de 15 748,25 de lei, a prejudiciului în valoarea sumei diminuate a concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani în mărime de 33 563,31 de lei, a prejudiciu moral în mărime de 50 000 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă 5 000 de lei, precum și anularea informației prezentate în adresa ei la Inspectoratul Fiscal de Stat privind obținerea venitului salarial pentru anul 2016.

În motivarea acesteia a invocat că a fost angajată la SRL „Sarco Service” în funcție de contabil-șef începând cu data de 8 iunie 2015 cu program complet de muncă și funcție de bază.

La etapa negocierii contractului individual de muncă a fost stabilit de comun acord cu administratorul companiei un salariu de 10 000 de lei în condiții generale de muncă.

Contractul individual de muncă nu a fost perfectat în scris.

La data începerii muncii, urma să aibă loc transmiterea contabilității și a materialelor ce urmau să fie în gestiunea sa, ceea ce nu a avut loc și nici nu a fost organizat de directorul companiei Tudor Don.

A menționat că în timpul încadrării în muncă a depistat că potrivit prevederilor legale întreprinderea nu a implementat în evidența contabilă de la 1 ianuarie 2015 la noul plan de conturi și noile Standarde de Contabilitate, fapt care era obligatoriu conform ordinului privind aprobarea Planului general de conturi contabile nr. 119 din 6 august 2013 a Ministerului Finanțelor al RM.

Având în vedere că SRL „Sarco Service” gestiona contabilitatea într-o programă nu atât de răspândită, „Acauting”, și faptul necesității efectuării modificărilor de la 1 ianuarie 2015 privind trecerea la noul sistem contabil și noile SNC, a fost luată decizia de a procura o nouă bază de contabilitate 1C și trecerea de la începutul anului a operațiunilor în ea și prelucrarea conform noilor SNC.

În contextul dat, a fost discutat despre plata adăugătoare privind munca suplimentară ce ține de prelucrarea tuturor datelor pentru perioada 1 ianuarie 2015 - 1 iunie 2015, trecerea soldurilor manual din baza veche în cea nouă, trecerea nomenclatorului, implementarea noilor SNC, iar deoarece la acel moment nu s-a putut determina exact volumul de lucru, a fost convenit că se va remunera munca.

A comunicat că la 4 decembrie 2015, ca rezultat al acceptării candidaturii sale în postul de contabil-șef a unei alte firme, a depus cerere de demisie în termenul stabilit de art. 85 alin. (41) Codul muncii.

Astfel, conducătorul întreprinderii a avut posibilitatea în termen de 30 de zile să stabilească cui și cum să fie transmisă contabilitatea întreprinderii, fapt ce nu a făcut pe motivul că nu găsisse un nou contabil-șef, iar la 4 ianuarie 2016, ultima zi de muncă, nu a primit nicio indicație în adresa cui să facă procedura de transmitere și a expediat o scrisoare pe adresa electronică a directorului Tudor Don, atașând rulajul circulant al întreprinderii, la care a primit un răspuns la 5 ianuarie 2016, ora 10:03, precum că urmează să transmită contabilitatea lui.

Având în vedere prevederile pct. 13 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014 și deoarece a demisionat, nu consideră că a avut obligația să efectueze careva proceduri ce ține de munca sa ulterior datei de concediere.

Contrar obligațiilor stabilite de art. 143 alin. (1) lit. a) Codul muncii, urma să i se facă achitări depline a drepturilor salariale cuvenite în ultima zi de muncă și anume, salariul pentru luna decembrie, salariul pentru ziua de 4 ianuarie 2016, salariul pentru munca suplimentară efectuată pentru perioada 1 ianuarie 2015 - 1 iunie 2015, fapt care angajatorul nu l-a efectuat.

A remarcat că, deși a demisionat din 4 ianuarie 2016 și la data demisiei a prelucrat toată informația contabilă prezentată până la acea dată, luând în considerație că 1 ianuarie 2016 a fost zi de sărbătoare, iar ziua de 2 și 3 ianuarie au fost zile de sâmbătă și duminică, reprezentanții firmei și administratorul au presat-o să vină să prelucreze rapoartele fiscale și statisticile lunare, trimestriale, să facă raportul financiar anual, să calculeze salariul pentru luna decembrie 2016, invocându-i obligația de a efectua munca dată fără remunerare și contrar voinței sale.

La fel, angajatorul contrar obligațiilor nu a declarat la Casa Națională de Asigurări Sociale, concediul nefolosit, salariu pentru ziua de 4 ianuarie 2016, salariu pentru munca suplimentară, fapt ce a dus la diminuarea cuantumului concediului de maternitate și a concediului de îngrijire a copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, necătând la faptul notificării din partea ei.

La 15 septembrie 2017, Aliona Gumeniuc a depus cerere privind completarea pretențiilor, prin care a solicitat majorarea încasării de la pârât a prejudiciului în valoarea sumei diminuate a concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani cu 853,03 de lei, suma finală fiind de 34 416,34 de lei, încasarea de la pârât a sumei indexate a salariului neachitat la timp în mărime de 1 741,58 de lei, încasarea sumei de reparare a prejudiciului de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere din sumele neachitate în mărime de 25 752,30 de lei.

În cadrul ședinței de judecată din 10 mai 2018, SRL „Sarco Service” a depus cerere prin care a concretizat pretențiile, solicitând încasarea din contul Alionei Gumeniuc a prejudiciului material în mărime de 21 013,49 de lei.

La data de 31 mai 2018, Aliona Gumeniuc a depus cerere de completare a pretențiilor din cererea reconvențională, prin care a solicitat încasarea de la pârât a sumei de reparare a prejudiciului în mărime procentuală pentru fiecare zi de întârziere din sumele neachitate pentru perioada 4 ianuarie 2016 - 16 iulie 2018 în mărime de 63 424,71 de lei, a sumei indexate a salariului neachitat la timp în mărime de 3 160,08 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La data de 28 februarie 2019, Aliona Gumeniuc a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat majorarea cu 27 705,08 de lei a cuantumului sumei de reparare a prejudiciului de 0,3 % pentru fiecare zi de întârziere din sumele neachitate, în total pretinzându-se prejudiciu sus numit în sumă de 91 129,79 de lei, pentru perioada 4 ianuarie 2016 - 28 februarie 2019, încasarea sumei indexate a salariului neachitat la timp în mărime de 3 617,58 de lei, majorarea încasării cheltuielilor de judecată cu 250 de lei, în total fiind 5 250 de lei.

Prin hotărârea din 8 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă integral acțiunea depusă de SRL „Sarco Engineering”.

A fost încasată de la Aliona Gumeniuc în beneficiul SRL „Sarco Engineering” suma de 21 013,49 de lei cu titlu de prejudiciu material.

A fost respinsă acțiunea reconvențională a Alionei Gumeniuc.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, Aliona Gumeniuc a contestat-o cu apel.

La 18 noiembrie 2019, 26 februarie 2020 și 4 mai 2020, Aliona Gumeniuc a depus cereri de majorare a cuantumului pretențiilor, prin care în final a solicitat majorarea cu 8 543,42 de lei a cuantumului sumei de reparare a prejudiciului de 0,3 % pentru fiecare zi de întârziere din sumele neachitate, în total pretinzându-se prejudiciu sus numit în sumă de 142 390,30 de lei, modificarea sumei indexate a salariului neachitat la timp prin majorarea acesteia până la 5 911,18 de lei.

Prin decizia din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Aliona Gumeniuc și menținută hotărârea din 8 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat neîntemeiată pretenția din acțiunea reconvențională cu privire la încasarea sumei de 10 000 de lei, salariul pentru luna decembrie 2015, precum și a sumei de 5 217,39 de lei a concediului nefolosit.

Cu referire la suma de 25 000 de lei cu titlu de plată pentru munca suplimentară, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat că speței nu îi sunt aplicabile prevederile art. 156 Codul muncii, deoarece apelanta în cadrul exercitării funcției deținute la SRL „Sarco Service” nu a prestat munca suplimentară, în sensul art. 156 Codul muncii, aceasta prestând munca conform îndatoririlor, la care s-a obligat față de angajator, iar munca în calitate de contabil-șef presupunea ținerea evidenței contabile cu prelucrarea datelor în strictă conformitate cu legislația fiscală în vigoare.

Cu referire la pretenția despre obligarea SRL „Sarco Service” de a prezenta la CNAS rapoartele REV 5 corectate în vederea indicării sumelor salariale pentru luna ianuarie 2016, au considerat instanțele de judecată că și această pretenție urmează a fi respinsă ca nefondată, or în cadrul procesului a fost constatat că pentru luna ianuarie 2016, angajatorul nu a calculat și nu avea obligația de a prezenta la CNAS careva informație REV 5 pentru Aliona Gumeniuc, întrucât aceasta nu a prestat munca la data de 4 ianuarie 2016.

La fel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat ca nefondate pretenția despre încasarea sumei de 15 748,25 de lei cu titlu de prejudiciu în valoarea sumei diminuate a concediului de maternitate și pretenția despre încasarea sumei de 34 416,34 lei cu titlu de prejudiciu în valoarea sumei diminuate a concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Totodată, au menționat instanțele de judecată ierarhic inferioare că salariatul este în drept să pretindă repararea prejudiciului moral doar în cazul transferului sau eliberării nelegitime din serviciu, discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, însă în prezenta cauză aceste circumstanțe nu au relevanță.

La 26 august 2020, Aliona Gumeniuc, reprezentată de avocatul Lilia Gherman a declarat recurs împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, precum și încasarea din contul intimatei în beneficiul ei a sumei de 12 250 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate la faza examinării în fond și în recurs a cauzei.

În motivarea recursului a invocat că prin acțiunea reconvențională modificată la 13 iunie 2017 și concretizată pe parcursul examinării cauzei, dânsa nu s-a expus asupra renunțării la pretenție din acțiunea reconvențională din 23 decembrie 2016, atât cu privire la declararea nulității ordinului nr. 05A din 20 septembrie 2015 a administratorului SRL „Sarco Service” cu privire la cauzarea de către ea a unui prejudiciu material în mărime de 27 940, 03 de lei, cât și cu privire la dezacordul său cu cuantumul prejudiciului pretins cauzat SRL „Sarco Service”, stabilit prin ordinul nr. 05A din 20 septembrie 2016.

Astfel, pe parcursul examinării cauzei atât în prima instanță, cât și în instanța de apel și-a manifestat permanent dezacordul cu ordinul contestat prin acțiunea reconvențională inițială din 23 decembrie 2016, fără să fi renunțat expres la capetele de cerere formulate în ea.

În pofida prevederilor legale și anume, ale art. 373 alin. (3) CPC, instanța de apel a emis o decizie doar în temeiul probelor invocate în prima instanță, fără să-și motiveze refuzul de admitere a noilor probe, în special, a probei esențiale pentru justa soluționare a cauzei, a contractului individual de muncă semnat de directorul companiei.

Astfel, a considerat că au fost grav încălcate normele procesuale referitoare la legalitatea și temeinicia unei hotărâri judecătorești, precum art. 239-241 CPC, fapt care este interpretat univoc ca o violare gravă a dreptului ei la un proces echitabil.

A evidențiat că este absolut ilegală și inadmisibilă neexepunerea instanței de apel asupra admisibilității probelor anexate la dosar în faza examinării apelului, iar în lipsa unei astfel de decizii, neexepunerea asupra pertinentei și concludenței înscrisurilor, care dovedesc univoc faptul că dânsa a avut, totuși, o convenție cu angajatorul asupra retribuirii muncii sale în cuantum de 10 000 de lei, dar nu de 7 600 de lei, precum afirma intimata în motivarea cererii privind compensarea pretinsului prejudiciu material.

Prima instanță și instanța de apel au aplicat selectiv prevederile Codului muncii, doar în partea ce ține de dreptul la compensare a prejudiciului material, dar nu și în partea ce ține de procedura de stabilire a faptului cauzării și a cuantumului daunelor, iar asemenea aplicare selectivă este în contradicție cu principiile legislației muncii, în special și cele ale legislației civile, în general, prin urmare, au aplicat norma materială care nu trebuia să fie aplicată.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat prevederile art. 145 Codul muncii, care urmau a fi aplicate în coroborare cu prevederile art. 35 din Legea salarizării și Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 535/2003 privind aprobarea Modulului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia, și nici cele ale art. 330 alin. (2) Codul muncii, în temeiul cărora salariatul poate pretinde atât la indexarea restanțelor salariale, cât și la plata unei dobânzi de întârziere.

A remarcat că nu există nicio normă juridică în vigoare la momentul demisiei, care ar fi permis angajatorului să efectueze careva rețineri cu titlu de garanție a plăților salariale datorate persoanei angajate, atât în perioada executării contractului individual de muncă, cât și după încetarea acestuia.

Referitor la reținerile salariale efectuate ilegal de către angajator în luna ianuarie 2016, la concedierea ei, a menționat că asemenea acțiuni au fost efectuate în lipsa unui ordin expres al angajatorului, fapt care contravine prevederilor art. 148 Codul muncii, ordinul nr. 05A din 20 septembrie 2016 fiind emis după mai mult de opt luni din data concedierii sale.

A considerat că în cazul în care instanța a considerat că speței nu sunt aplicabile prevederile legale invocate de ea, urmau a fi aplicate, obligatoriu, din oficiu, prevederile legale cu privire la compensația pentru munca prestată în zilele

de repaus și în cele de sărbătoare nelucrătoare, conform art. 158 alin. (1) lit. c) Codul muncii.

În temeiul art. 145 Codul muncii, care urma a fi aplicat în coroborare cu prevederile art. 35 din Legea salarizării nr. 35/2002 și ale Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 535/2003 privind aprobarea Modulului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia, dânsa ar fi fost în drept să solicite indexarea sumei restante de 11 608,79 de lei, iar în temeiul art. 330 alin. (2) Codul muncii, ar fi fost în drept să solicite încasarea unui prejudiciu în mărime de 0,1 la sută pentru fiecare zi de întârziere pentru perioada 5 ianuarie 2016 - 17 august 2017, iar pentru perioada 18 august 2017 - 20 mai 2020 prejudiciul se calculează deja în mărime de 0,3 la sută pentru fiecare zi de întârziere.

Pentru aceste motive, a considerat că nu a putut formula pretenția cu privire la plata sumei de 2 378,21 de lei cu titlu de indexare a plăților salariale restante și nici a sumei de 41 942,55 de lei, cu titlu de prejudiciu pentru neachitare în termen a plăților salariale.

Or, admiterea parțială, din oficiu, a capetelor de cerere, calculate reieșind din salariul de 10 000 de lei lunar, conduce la situația în care instanța de judecată este nevoită să procedeze la niște calcule complicate, împuternicirile instanței substituind astfel drepturile și obligațiile participanților, unicii care ar urmau să indice cuantumul daunelor interese pretins datorate.

La 16 septembrie 2020, în adresa SRL „Sarco Engineering” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Aliona Gumeniuc, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 30 vol. III), fiind recepționată la 21 septembrie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 36 vol. III).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care SRL „Sarco Engineering” să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la 30 iunie 2020 la adresa electronică a recurenteii, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 241 vol. II).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 august 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Aliona Gumeniuc, reprezentată de avocatul Lilia Gherman, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Aliona Gumeniuc, reprezentată de avocatul Lilia Gherman, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva

sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Aliona Gumeniuc, reprezentată de avocatul Lilia Gherman urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Aliona Gumeniuc, reprezentată de avocatul Lilia Gherman.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu